

Prerast v letu 1925 je znašal \$3.592.675,47, v besedah: — trimilijone - devetsto devetdeset tisoč šeststo osemdeset štiri dolarjev in 47 centov.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president.

Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
62 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 62 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

PRED VOLITVAMI

Novemberske volitve se bližajo.

Primarne volitve so se ponekod že vršile, stranke so nominalne svoje kandidate, in če je res prišla pri teh volitvah in nominacijah volja naroda vpoštev, se bo v prihodnjih letih marsikaj izpremenilo.

Tudi suhači se oglašajo.

Pred kratkim so se zbrali v New Yorku ter poskušali zopet oživiti prohibicijsko politično stranko.

Pred šestimi leti je doživela v državi New York ta stranka svoj žalostni konec. Sedaj jo skušajo obuditi v novo življenje ter postati odločujoč faktor v politiki.

To se jim bo najbrž posrečilo. V Ameriki se namreč človeku marsikaj posreči, prohibicistom pa vse.

Leta 1920 je izgubila prohibicijska stranka svoje politične pravice, in njeno ime ni bilo več natisnjeno na glasovnicah.

Suhači niso mogli dobiti 25,000 glasov za svojega governerskega kandidata.

Leta 1924 so pravili pod svojo zastavo v vsej deželi komaj 60,000 volilcev. Kljub temu se jim je pa posrečilo uveljaviti vse, kar so nameravali. Tako demokratije kot republikanci so se pokorili njihovi volji.

Zdaj naj bo stranka zopet uradno oživljena, že vsaj v newyorški državi.

To pomenja, da bodo pri prihodnjih volitvah skušali suhači dobiti potrebno število glasov ter bo vsled tega njihova stranka državno priznana.

Najbrž se bodo druzali. Nad 25,000 glasov ne bodo dobili, kajti volilec so že pričele presaditi njihove mahinacije.

Če se kdo norčuje iz ameriških volilcev, se norčujejo suhači. Nesramno norčujejo.

Ogromna večina volilcev določi danes to in ono, naslednjega dne pa čitajo v listih, da je bilo v Washingtonu baš nekaj nasprotnega ukrenjeno.

Nazadnje pa nastane vprašanje:

Zakaj hočejo oživiti prohibicijsko stranko, saj je vendar prohibicija v Ameriki že par let uveljavljena?

Najbrž domnevajo, da je uveljavljena le na papirju, kar je tudi nepobitna resnica.

Novice iz Jugoslavije

Krapinski razbojnik aretirani.

Te dni so razbojnik v Krapini, umorili gostilničarja Adama Dolickega, njegovo ženo pa težko ranili in odnesli potam iz blaginje ves denar. V Krapino sta takoj nato odpotovala dva spretna detektiva, ki sta preiščevala položaj, fotografirala odtiske prstov in se nato vrnila v Zagreb. Tam, kaj sta v kriminalni kartoteki pregledala odtiske prstov in kmalu ugotovila, da je eden od razbojnikov najbrž znani žepar Velimir Nemeš, stanujoč na Šelski cesti št. 36. Ker pa ga niso našli doma, se je sum še povečal.

Nadaljna preiskava je dognala, da je Nemeš zadnje čase mnogo obvešal z znanim kriminalnim tipom Jurijem Božičem. Tega so zvečer, ko se je vračal domov, takoj aretirali. Pri zaslišanju na policiji je kmalu priznal, da je sodeloval pri roparskem umoru v Krapini in izdal kot svoja tovarisa Matijo Duh iz Stupnice, mizarkega pomočnika v Zagrebu ter Velimira Nemeša.

Po marljivem poizvedovanju se je policiji končno posrečilo aretirati tudi slednja dva in tako so sedaj vsi trije zločinci v rokah pravice. Vlom in tatvino sicer priznavajo, zanikajo pa, da bi imeli namen, Dolickega umoriti. Glavni iniciator in vodja zločina je bil po lastnem priznanju Gjuro Božič. Njegov tovariš M. Duh je bil radi raznih deliktov že 14 krat, Velimir Nemeš pa samo od zagrebške policije že 43-krat kaznovan in slovi kot žeparski specialista.

V četrtem razredu I. državne gimnazije v Sarajevu se je te dni odigral krvav dogodek. Ko je vetopil v razred profesor matematike Boško Petrovič je pristopil k njemu 18letni dijak Milevan Bilčar ter z osornim glasom zahteval od profesorja, da ga še enkrat izpraša pred končno oceno. Ko je profesor to oklonil, ga je dijak udaril s pestjo po glavi, tako da je profesor padel na kateder. Potem pa je Bilčar potegnil nož ter ga zasadel profesorju v plečo, potem pa še v glavo nad desnim očesom s tako silo, da se je skrivil nož, ni pa prebil čelne kosti. Djaki so na to priskočili profesorju na pomoč ter napadaleca izročili policiji. Profesorja so prepeljali v bolnico. Krvavi napad je vzbudil grožanje v celem Sarajevu.

Krvav napad dijaka na profesorja.

V četrtm razredu I. državne gimnazije v Sarajevu se je te dni odigral krvav dogodek. Ko je vetopil v razred profesor matematike Boško Petrovič je pristopil k njemu 18letni dijak Milevan Bilčar ter z osornim glasom zahteval od profesorja, da ga še enkrat izpraša pred končno oceno. Ko je profesor to oklonil, ga je dijak udaril s pestjo po glavi, tako da je profesor padel na kateder. Potem pa je Bilčar potegnil nož ter ga zasadel profesorju v plečo, potem pa še v glavo nad desnim očesom s tako silo, da se je skrivil nož, ni pa prebil čelne kosti. Djaki so na to priskočili profesorju na pomoč ter napadaleca izročili policiji. Profesorja so prepeljali v bolnico. Krvavi napad je vzbudil grožanje v celem Sarajevu.

En proti dvaindvajsetim.

Na Sedlarski planini, na meji Albanije, se je vršil krvav spopad. Tolpa kačakov, 22 moških, je vdrla iz Albanije v namenom, da opleni in opustoši obmejne vasi. V tej tolpi je bil tudi mož, ki je živel v krvnem sovraštvu s kmetom Husinom Šabanom iz Korošice. Naključje je hotelo, da je tolpa takoj potem, ko je prekorila mejo, našla Šabana na polju, kjer je delal s svojim bratom. Takoj so začele pokati puške in Husin je kmalu padel mrtel na zemljo.

S črešnje je padel.

V sezoni črešenj se pogosto dogajajo nezgode. Tako se je te dni v Slatini seljak Aleksa Čejčić popel na črešnjo, da nabere nekoliko tega okusnega sadja. Ker je mož precej star, mu je na veji spodrsnilo. Padel na plot, in se nabodel na lesen kol. Ni mnogo upanja, da bi starček okreval.

Senzacionalen umor blagajnika finančne uprave.

V Smederevu ob Donavi se je pred par dnevi odigrala zagonetna tragedija, ki še sedaj ni popolnoma pojasnjena. Izginil je blagajnik sreske finančne uprave na tako skrivnostnem način, da so v prvem hipu ljudje mislili, da je storil to z nepoštenim namenom in da se je poslužil pobege radi poverbe državnega denarja. Kako veliko pa je bilo začudenje, ko so odprli blagajno in našli vse v najlepšem redu, čeprav je bilo po predalih denarja in drugih vrednostih za nad milijon dinarjev. Domneva o ponevni je torej bila izključena in treba jo je bilo popraviti.

Ker so se raznesli glasovi, da je blagajnik Zlatanovič poleg zakonske žene imel znanja tudi z drugimi ženskami, je takoj padel sem na te oznake. Posebno sumljiva je postala neka Angja Ružičeva, žena Ljubomira Ružiča, mizarja. Ta ženska ima za seboj čudno preteklost. Že v njeni rodbini so zločini doma. Angja je greba ženska, stara 30 let in ljudje pravijo o nji, da je zmoezna izvesti vsak zločinski naklep. Nen oče je bil v Kragujevcu nedavno na zatožni klopi ter se je moral zagovarjati radi razbojništva. Angja pa je bila svoje dni v javni hiši, odkoder jo je rešil njen mož Ljubomir ter jo vzel za ženo.

Zlatanovič je živel z Angjo v razmerju že kakor pol leta. Za to razmerje je vedel celo dvanaest letni mizarjev učence, ki je prenašal pošto od enega do drugega. Angja je bila na Zlatanovič zelo ljubosumna. Dovolila mu ni gledati za nobeno žensko. Zlatanovič pa je bil v tem oziru zelo neposlušen in se ni branil nobene žen-ke. Tako je prišlo med njima kmalu do razprtije.

Angja je Zlatanoviču parkrat hudo pretila ter dejala celo, da ga bo ubila, če pojde tako naprej. Zlatanovič se je očividno te grožnje tudi ustrašil, kajti nedavno si je kupil revolver, da bi se lahko ubranil, če bi ga besna ženska napadla. Ljubosumnost je zadnje čase dosegla pri Angji vrhunce. Zlatanovič je postajal čim dalje bolj nezvest, zahteval pa je še vedno njenih objemov, katerih se Angja ni branila. Sklenila pa je, da se ob prvi priliki mašuje nad njim radi njegove nevestobe. Ker je Zlatanovič par dni predno je izginil, bil zelo zamišljen, se je poridil sum, ko so ga našli ubitega, v razsekanih udi blizu Angjinega stanovanja, da je mogoče izvisil samomor. Bilo pa je drugače. Rana na temenu je kazala, da je moral blagajnika nekdo udariti s topim orodjem. Radi tega udarca je nastopila smrt. Poleg tega je imel Zlatanovič, ko so ga našli mrtvega, prebito roko, obleka, v katero je bil oblečen, pa je bila vsa raztrgana.

Ko se je pokazalo, da je v tem primeru samomor izključen, so orožniki takoj poiskali Angjo ter jo aretirali, obenem pa so zaprili tudi 12-letnega mizarkega vajenca, ki je prenašal med Zlatanovičem in Angjo ljubzensko pošto. Oba, žena in vajenec, tajita krivdo in sodišče bo imelo mnogo težkega dela, predno se mu po poročilu dognati, kako je bil ubit blagajnik finančne uprave.

Pod sedanjost diktaturo na Španskem sploh ni mogoče kako široko javno gibanje. Vselej tega delujejo nasprotniki bikoborbe, lagoma in zahtevaj na pr. samo, da nastopa torearor peš, ne na konju (kakor na Portugalskem).

Španska se ne more ločiti od bikoborbe. Noben politični shod ni mogoč pred "corrido" (bikoborbo), ker imajo ta dan časopisi pro etor le za torearorje. Znameniti torearorji, kot na primer Belmonte, dobivajo na tisoče zaljubljenih pisem od odličnih dam, in korakajo po ulicah čez plašče, ki jih jom vržejo pod noge čestitci. Njih imega so na mihi in na čistili za čevlje. Belmonte dobi za nastop 75.000 peset, zadnjič pa je zaslužil v Južni Ameriki tekem dveh mesecev čez milijon dolarjev.

Reja bikov je posebna panoga narodnega gospodarstva. Če se peljete po Andaluziji, vidite evetoče velike travnike, na vsakem pa se pomosno pase le en bik. To o posestva grofov, knezov in baronov. Njih imena se natisnejo pri "corridi" kakor pri nas imena lastnikov konj na dirkah: bik s posestev grofa Pedra Santa Cruz.

Arene za bikoborbo so v vsakem mestecu. Še na vasi mrevarijo kmetje kakoga ubogega bika, četudi ni bil nikoli dresiran za boj. Ubogi živorek se na navadno spusti v beg, za njim pa teče s krikom in žvižgom va vas.

Vlada dobro upošteva strast ljudstva in prireja velike bikoborbe ob volitvah, naborih in drugih prilikah, kadar se je bti izbruh nezadovoljstva. Ta strelod vodno pomaga.

Kljub temu nekateri Španci želijo, da se bikoborbe prepovedo. Parlament ne zboruje že tretjo leto. Vselej tega vodi ta pokret vplivni dist "Solnece" v Madridu, nekateri pisatelji in tudi visoka duhovščina. Mogoče bo ta protest obrodil sadove.

Pod sedanjost diktaturo na Španskem sploh ni mogoče kako široko javno gibanje. Vselej tega delujejo nasprotniki bikoborbe, lagoma in zahtevaj na pr. samo, da nastopa torearor peš, ne na konju (kakor na Portugalskem).

Španska se ne more ločiti od bikoborbe. Noben politični shod ni mogoč pred "corrido" (bikoborbo), ker imajo ta dan časopisi pro etor le za torearorje. Znameniti torearorji, kot na primer Belmonte, dobivajo na tisoče zaljubljenih pisem od odličnih dam, in korakajo po ulicah čez plašče, ki jih jom vržejo pod noge čestitci. Njih imega so na mihi in na čistili za čevlje. Belmonte dobi za nastop 75.000 peset, zadnjič pa je zaslužil v Južni Ameriki tekem dveh mesecev čez milijon dolarjev.

Reja bikov je posebna panoga narodnega gospodarstva. Če se peljete po Andaluziji, vidite evetoče velike travnike, na vsakem pa se pomosno pase le en bik. To o posestva grofov, knezov in baronov. Njih imena se natisnejo pri "corridi" kakor pri nas imena lastnikov konj na dirkah: bik s posestev grofa Pedra Santa Cruz.

Arene za bikoborbo so v vsakem mestecu. Še na vasi mrevarijo kmetje kakoga ubogega bika, četudi ni bil nikoli dresiran za boj. Ubogi živorek se na navadno spusti v beg, za njim pa teče s krikom in žvižgom va vas.

Vlada dobro upošteva strast ljudstva in prireja velike bikoborbe ob volitvah, naborih in drugih prilikah, kadar se je bti izbruh nezadovoljstva. Ta strelod vodno pomaga.

Kri in pesek.

Španska se ne more ločiti od bikoborbe. Noben politični shod ni mogoč pred "corrido" (bikoborbo), ker imajo ta dan časopisi pro etor le za torearorje. Znameniti torearorji, kot na primer Belmonte, dobivajo na tisoče zaljubljenih pisem od odličnih dam, in korakajo po ulicah čez plašče, ki jih jom vržejo pod noge čestitci. Njih imega so na mihi in na čistili za čevlje. Belmonte dobi za nastop 75.000 peset, zadnjič pa je zaslužil v Južni Ameriki tekem dveh mesecev čez milijon dolarjev.

Reja bikov je posebna panoga narodnega gospodarstva. Če se peljete po Andaluziji, vidite evetoče velike travnike, na vsakem pa se pomosno pase le en bik. To o posestva grofov, knezov in baronov. Njih imena se natisnejo pri "corridi" kakor pri nas imena lastnikov konj na dirkah: bik s posestev grofa Pedra Santa Cruz.

Arene za bikoborbo so v vsakem mestecu. Še na vasi mrevarijo kmetje kakoga ubogega bika, četudi ni bil nikoli dresiran za boj. Ubogi živorek se na navadno spusti v beg, za njim pa teče s krikom in žvižgom va vas.

Vlada dobro upošteva strast ljudstva in prireja velike bikoborbe ob volitvah, naborih in drugih prilikah, kadar se je bti izbruh nezadovoljstva. Ta strelod vodno pomaga.

Kljub temu nekateri Španci želijo, da se bikoborbe prepovedo. Parlament ne zboruje že tretjo leto. Vselej tega vodi ta pokret vplivni dist "Solnece" v Madridu, nekateri pisatelji in tudi visoka duhovščina. Mogoče bo ta protest obrodil sadove.

Pod sedanjost diktaturo na Španskem sploh ni mogoče kako široko javno gibanje. Vselej tega delujejo nasprotniki bikoborbe, lagoma in zahtevaj na pr. samo, da nastopa torearor peš, ne na konju (kakor na Portugalskem).

Španska se ne more ločiti od bikoborbe. Noben politični shod ni mogoč pred "corrido" (bikoborbo), ker imajo ta dan časopisi pro etor le za torearorje. Znameniti torearorji, kot na primer Belmonte, dobivajo na tisoče zaljubljenih pisem od odličnih dam, in korakajo po ulicah čez plašče, ki jih jom vržejo pod noge čestitci. Njih imega so na mihi in na čistili za čevlje. Belmonte dobi za nastop 75.000 peset, zadnjič pa je zaslužil v Južni Ameriki tekem dveh mesecev čez milijon dolarjev.

Reja bikov je posebna panoga narodnega gospodarstva. Če se peljete po Andaluziji, vidite evetoče velike travnike, na vsakem pa se pomosno pase le en bik. To o posestva grofov, knezov in baronov. Njih imena se natisnejo pri "corridi" kakor pri nas imena lastnikov konj na dirkah: bik s posestev grofa Pedra Santa Cruz.

Arene za bikoborbo so v vsakem mestecu. Še na vasi mrevarijo kmetje kakoga ubogega bika, četudi ni bil nikoli dresiran za boj. Ubogi živorek se na navadno spusti v beg, za njim pa teče s krikom in žvižgom va vas.

Vlada dobro upošteva strast ljudstva in prireja velike bikoborbe ob volitvah, naborih in drugih prilikah, kadar se je bti izbruh nezadovoljstva. Ta strelod vodno pomaga.

Kljub temu nekateri Španci želijo, da se bikoborbe prepovedo. Parlament ne zboruje že tretjo leto. Vselej tega vodi ta pokret vplivni dist "Solnece" v Madridu, nekateri pisatelji in tudi visoka duhovščina. Mogoče bo ta protest obrodil sadove.

Pod sedanjost diktaturo na Španskem sploh ni mogoče kako široko javno gibanje. Vselej tega delujejo nasprotniki bikoborbe, lagoma in zahtevaj na pr. samo, da nastopa torearor peš, ne na konju (kakor na Portugalskem).

Španska se ne more ločiti od bikoborbe. Noben politični shod ni mogoč pred "corrido" (bikoborbo), ker imajo ta dan časopisi pro etor le za torearorje. Znameniti torearorji, kot na primer Belmonte, dobivajo na tisoče zaljubljenih pisem od odličnih dam, in korakajo po ulicah čez plašče, ki jih jom vržejo pod noge čestitci. Njih imega so na mihi in na čistili za čevlje. Belmonte dobi za nastop 75.000 peset, zadnjič pa je zaslužil v Južni Ameriki tekem dveh mesecev čez milijon dolarjev.

Reja bikov je posebna panoga narodnega gospodarstva. Če se peljete po Andaluziji, vidite evetoče velike travnike, na vsakem pa se pomosno pase le en bik. To o posestva grofov, knezov in baronov. Njih imena se natisnejo pri "corridi" kakor pri nas imena lastnikov konj na dirkah: bik s posestev grofa Pedra Santa Cruz.

Arene za bikoborbo so v vsakem mestecu. Še na vasi mrevarijo kmetje kakoga ubogega bika, četudi ni bil nikoli dresiran za boj. Ubogi živorek se na navadno spusti v beg, za njim pa teče s krikom in žvižgom va vas.

Vlada dobro upošteva strast ljudstva in prireja velike bikoborbe ob volitvah, naborih in drugih prilikah, kadar se je bti izbruh nezadovoljstva. Ta strelod vodno pomaga.

Peter Zgaga

Ko sta bila dva rojaka sladkoginjena, sta začela drug drugega tožiti svoje križe in tezaev. Prvi je bil poročen, drugi pa samec. Posebno poročeni je imel dosti povedati.

— Moja žena je od vrage, — je tožil. — Vedno se jezi, klepeče in godruja. Vprašam te prijatelji, koliko bi dal za njo, če bi bila na prodaj?

— Niti pol solda ne.

— Velja, kupčija je sklenjena.

Kitajska je čudna dežela. Kitajci imajo marsikaj, česar mi nimamo, in jim marsičesa manjka, kar imamo v izobilju.

Na Kitajskem naprimer ni advokotov.

Kitajci namreč spoštujejo enakopravnost pred sodiščem. Kitajci tako domnevajo: Ako sta pred sodiščem revež in bogatin, imata oba enako pravico. Če bi bili advokati dovoljeni, bi bogatin najel najboljšega advokata, revež bi pa ne mogel advokata najti. Sodnik bi v tem slučaju najbrž razsodil v prid bogatemu.

Kitajci potemtakem niso tako neumni in nazadnjaški kot bi človek domneval.

Med mladina zaljubljenca se je razvil naslednji pogovor:

Ona: — Ti pa znaš tako poljubovati kot tvoj brat.

On: — To mi je tudi tvoja sestra rekla.

Pred kratkim je v New Yorku neko katoliško društvo igralo s protestantskim društvom baseball.

Bitka je bila vroča, in protestanti so zmagali.

Zmagalci so se zadovoljni vračali domov. Eden med njimi je pripomnil: — Nocoj bo pa nemirna noč v Vatikanu...

— Prijatelj, smiliš se mi.

— Zakaj?

— Mopi ženi sem kupil novo obleko, pa je takoj rekla, da jo gre tvoji ženi pokazat.

Med učenjaki je nastal velik spor.

Nekateri zatrjujejo, da je zemlja postala iz sonca, drugi se pridušajo, da je baš nasprotno.

Vsi pa pozabljajo veliko dejstvo, namreč da je včasih na tej zemlji tako, da ni vredna, da bi jo solnce obsijalo.

V Knox County, Indiana, sta bila šerif in njegov pomagač obsojena na šest mesecev zapora, ker sta sprejemala podkupnino.

Ko bosta odsedela svojo kazen, bosta najbrž sprejeta v prohibicijsko službo.

Na Bledu so pred kratkim zborovali diplomate Male antante in jugoslovanski časnikarji.

Gospodična Resnica je dan pred zborovanjem odpotovala ter se je vrnila dva dni po zborovanju.

Maternemu jeziku se zato pravi materni jezik, ker ponavadi samo mati govori, dočim sedi oče v kotu in premišljuje.

Nemškemu kajzerju ne bodo odvezli posestev in denarja. Tuji kronprincu ne.

Če se je kdaj kaj izplačalo v Nemčiji, se je nekaterim izplačalo dezertirati.

Newyorška dekleta imajo letos take kopalne obleke, da samo dekleta vidiš, kopalne obleke pa ne.

POZOR ČITATELJI!

Naročila za Vodnikovo družbo smo te dni odposlali. Za to leto ne sprejmemo nobenih naročil več. Tudi kdor bi sedaj direktno naročil knjige iz Ljubljane, ne bo videl svojega imena v družbenim imeniku. Mi smo sicer naročili nekaj iztisov več, katere bomo razprodali, ko bodo knjige dospele v Ameriko. To naj blagovoli rojaki vpetevati.

Uredništvo.

UGODNA PRILIKA in DOVOLJ ČASA

POSLUŽITE SE JE.

Za vse zneske, ki jih prejmemo kot vlogo na "SPECIAL INTEREST ACCOUNT" do

13. julija,

plačamo po 4% obresti že od

1. julija,

nato se pa vloge zopet prično obrestovati s prvim vsakega meseca.

Ako seimate naše vločne knjižice, preskrbite si jo sedaj. Vlogo lahko pričnete že z zneskom \$5.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"

PILSUDSKI V BLAZNICI

Veliki ljudje imajo večsah z seboj čudno preteklost. Pilsudski, majznančarja osebnost današnje poljske republike, se ponaša lahko z najraznovrstnejšimi doživljaji, med katerimi je pač najzanimivejši ta-le:

Ruska carska vlada je dala leta 1901 internirati Pilsudskega v petrografske blaznice. Stvar se je izvršila tako natiroma, da niso vedeli zanj tudi najožji prijatelji razkričnega socialista. Cenzura je previdno pazila, da niso listi prišli z novice na dan in tako je ostala stvar tajna tudi v petrogradi. Radi tega ga je vlada dala ujet, zapreti in internirati v blaznico. Na ta način ga je hotela onemogočiti in izbrisati iz karte življenja.

Ravnateljstvo blaznice je prejel, še preden je bil Pilsudski prepeljan v internacijo, poročilo, da je mož nevaren človek, ki ogroža s svojimi političnimi koncepti rusko državo. Treba ga je bilo torej najstrožje čuvati in zapreti v izolirano celico. Med zdravniki v blaznici pa je bil tedi tudi neki dr. Mašurkovič, ki je šestkrat ostajal po cele dneve v svoji sobi in v laboratoriju, kjer je čital in delal eksperimente. Vsak večer se je odpravil iz kabine v debelo torbo pod pazduho. Koncem maja je bila nadzorniška služba nad pacienti poverjena njemu. Mož je točno ob napovedani uri nastopil službo ter proti vsakdanji navadi bil zelo zgovoren in priazen s svojimi tovariši in asistenti. — Ko so zdravniki odšli k počitku, je začel pregledovati bolnišnico. V celici, kjer je bil interniran Pilsudski, se je zadržal precej dolgo časa in ko je zapustil pacienta, je dejal stražniku, da je ta primer zelo čuden ter je ukazal, da mora pripeljati pacienta nemudoma v njegov kabinet.

Tako je prišel Pilsudski v sobo zdravnika Mašurkoviča, kjer sta oba ostala sama. Strežaj je še slišal, kako je ukazal zdravnik pacientu, naj se sleče. Nato je nastopila grobna tišina. Strežaj je čakal pred vrati, hotel je celo pokukati, toda si ni upal in tako je prečepel vso noč pred durmi. — Slednjič je zjutraj prijavil slučaj ravnateljstvu. V navzočnosti dveh zdravnikov so strežaj vdrli v sobo, ki pa je bila prazna. Pozneje preiskava je pokazala, da so par ur prej odšli iz umobolnice tri osebe, med katerimi je bil tudi Pilsudski. Vsi trije so sedli v avtomobil in se odpeljali neznano kam. Zasedovanje je bilo nemogoče in brezuspešno. Avtomobil se je, kakor se je pozneje doznalo, odpeljal v smeri proti finski obali, kjer je begunec čakal jahčeta, na katero so se vkrcali ter odpeljali z njo v inozemstvo. Tako je rešil zdravnik Mašurkovič današnjega maršala Pilsudskega žalostnega hiranja in pogina. Zato pa je dobil pozneje mesto vseslovenskega profesorja v Lvovu, kjer poučuje še danes.

Oredni urad za zavarovanje delavcev.

V Zagrebu se je pričelo zasedanje ravnateljstva osrednjega urada za zavarovanje delavcev. Na dnevnem redu so razna administrativna vprašanja, zlasti vprašanje investicijskega programa. V razpravo pride menda tudi vprašanje ureditve uradnih plač pri tem zavodu.

Ministrstvo za socialno politiko je zastopano po svojem delegatu inspektorju dr. Gligoroviču.

Na pariški univerzi je bil te dni Stevan Čirkovič promoviran za doktorja političnih in ekonomskih znanosti. Akademija za mednarodno pravo v Haagu je dr. Čirkoviča odlikovala s tem, da ga je izvolila za gojence nizozemske vlade za letošnji tečaj te akademije.

Dr. Čirkovič je prvi Jugoslovčan, ki je bil izvoljen za slušatelja te svetovno znane akademije za mednarodno pravo. Vsako leto se pripravi na to akademijo samo pet kvalificiranih inozemskih slušateljev.

POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKI

MOLITVENIKI:

Duša popolna	1.—
Marija Varhinja:	
v platno vezano	.80
v fino platno	1.00
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Rajski glasovi:	
v platno vezano	1.00
v fino platno vezano	1.10
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70

Skrbi za dušo:

v platno vezano	.80
v usnje vezano	1.65
v fino usnje vezano	1.80

Sveta Ura z debelimi črkami:

v platno vezano	.90
v fino platno vez.	1.50
v fino usnje vez.	1.60

Nebesa Naš Dom:

v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.80

Kvišku srca, mala:

v fino usnje vez.	1.20
Oče naš, slonokost bela	1.20
Oče naš, slonokost rjava	1.20

ANGLEŠKI MOLITVENIKI:
(ZA MLADINO.)

Child's Prayerbook:	
v barvaste platnice vezano	.30

Child's Prayerbook:

v belo kost vezano	1.10
--------------------	------

Key of Heaven:

v usnje vezano	.70
----------------	-----

Key of Heaven:

v najfinejšo usnje vezano	1.20
---------------------------	------

(ZA ODRASLE.)

Key of Heaven:	
v fino usnje vezano	1.50

Catholic Pocket Manual:

v fino usnje vezano	1.30
---------------------	------

Ave Maria:

v fino usnje vezano	1.40
---------------------	------

POUČNE KNJIGE:

Abecednik	.30
Angelska služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši	.10
Angelsko-slov. in slov.-angl. slovar	.90
Boj nalezljivim boleznim	.75
Dva sestavljena plesa: četvorka in beseda spisano in narisano	.35
Domači vrt, trdo vez.	1.—
Domači zdravnik po Knaipu	1.25
Domači živnozdravnik	1.25
Govedoreja	.75
Gospodinjstvo	1.—
Jugoslavija, Melik 1 zvezek	1.50
2. zvezek 1—2 snopič	1.80
Kubična računica, — po meterski meri	.75
Katekizem, vezan	.50
Kratka srbska gramatika	.30
Knjiga o lepem vedenju, Trdo vezano	1.00
Kako se postane ameriški državljani	.15
Knjiga o dobojem vedenju	.50
Ljubavna in snubilna pisma	.50
Mlekarstvo s črticami za živinorejce	.75
Nemško - angleški tolmač	1.20
Največji spisovnik ljubavnih pisem	.80
Nauk pomagati živini	.60
Najboljša slov. kuharica, 668 str.	5.00
Nashe gobe, s slikami. Navodila za spoznavanje užitnih in strupenih gob	1.40
Nasveti za hišo in dom; trdo vezana	1.—
broširano	.75
Nemška slovnica	.60
Nemščina brez učitelja — 1. del	.30
2. del	.30
Pravila za oliko	.65
Psihične motnje na alkoholski podlagi	.75
Praktični računar	.75
Praktični sadjar trd. vez.	3.00
Parni kotel; pouk za rabo pare	1.—
Poljedelstvo, Slovenskim gospodarjem v pouk	.35
Računar v kronski in dinarski valjavi	.75
Ročni slov.-nemški in nemško-slov. slovar	.60
Sadno vino	.30
Srbska računica	.40
Slike iz živalstva, trdo vezana	.90
Slovenska narodna mladina, obsega 452 str.	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	.60
Spolna nevarnost	.25
Spretna kuharica; trdo vezana	1.45
broširana	1.20
Sveto Pismo stare in nove zavese, lepo trdo vezana	3.00

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.: : IGRE : :
RAZNE POVESTI IN ROMANI

Umni čebelar	1.—
Umni kmetovalec ali splošni pouk kako obdelovati in izboljšati polje	.30
Voštilna knjižica	.50
Zdravilna zelišča	.40
Zgodovina S. H. S., Melik 1. zvezek	.45
2. zvezek 1. in 2. snopič	.70

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

AŠKERČEVI ZBRANI SPISI:

Akropolis in piramide	.80
Balade in romance trd. vez.	1.25
broš.	.80
Četrti zbornik trd. v.	1.—
Peti zbornik, broš.	.90
Primož Trubar trd. v.	1.—
Amerika in Amerikanci (Trunk)	5.00
Andersonove pripovedke trd. vez.	.75
Agitator (Kersnik) trd. vez.	1.—
Azazel trd. vez.	1.—
Andrej Hofer	.50
Beneška vedeševalka	.35
Belgrajski bisler	.35
Beli rojaki, trdo vezano	1.00
Bisernice 2 knjigi	.80
Brez zarje trd. vez.	.90
Brez zarje, broširana	.80
Bele noči (Dostojevski) t. v.	.75
Balkanska Turška vojska	.80
Balkanska vojska s slikami	.25
Božja pot na Šmarno goro	.20
Božja pot na Bledu	.20
Burska vojska	.40
Bilke (Marija Kmetova)	.25

CANKARJEVA DELA:

Grešnik Lenard t. v.	.90
Hlapec Jernej	.50
Podobe iz sanj t. v.	1.—
broširano	.75
Romantične duše trd. vez.	.90
Zbornik trd. v.	1.20
Mimo življenja t. v.	1.—
broširano	.80
Cesar Jožef II.	.30
Cvetke	.25
Cerkniško jezero in okolica, s slikami, trdo vezana	1.40
Ciganova osveta	.35
Čas je zlato	.30
Cvetina Borogradska	.50
Četrtek t. v.	.50
Dalmatinske povesti	.35
Dekle Eliza	.60
Dolenec, izbrani spisi	.60
Doli z orožjem	.60
Dve sliki — Njiva, Starka — (Meško)	.60
Dojga roka	.60
Devica Orleanska	.50
Duhovni boj	.50
Dedeč je pravil. Marinka in kraljčki	.40
Elizabeta	.35
Fabijola ali crkev v Katakombah	.45
Fran Baron Trenk	.35
Filozofska zgodba	.60
Fra Diavolo	.50
Gozdarjev sin	.30
Gozdovnik (2 zvezka)	1.20
Godčevski katekizem	.25
Gruda umira, trd. vez.	1.20
Gusarji	.90
Hadži Murat, trd. vez.	.80
Hči papeža	1.—
Hedvika	.35
Helena (Kmetova)	.40
Humoreske, Groteske in Satire, vez. broširano	.60
Is dobe punta in bojev	.50
Is modernega sveta, trd. vez.	1.40
Jutri (Strug) trd. v.	.75

JURČIČEVI SPISI:

Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih	10.00
Sosedov sin, broš.	.40
5. zvezek: Sosedov sin — Sin kmetškega cesarja — Med dvema stoloma trd. v.	1.—
6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer tr. broširano	.75
Karmen, trd. vez.	.40
broširano	.30
Kralj zlate reke in črna brata	.45
Križev pot, trd. vezan	1.—
Krvna osveta	.35
Kuhinja pri kraljici g. nohici, francoski roman	.40
Lisjakova hiša	.30
Lucifer	1.50
Ludovika Boštja	.25

LEVSTIKOVI ZBRANI SPISI:

1. zv. Pesmi — Ode in elegije — Sonetje — Romance, balade in legende — Tolmač.	.70
2. zv. Otroške igre v pesencah — Različne poezije — Zbavljice in pušice — Ježa na Parnas — Ljudski Glas — Kraljedvorski rokospis — Tolmač.	.70
4. zv. Kritike in znanstvene razprave.	.70
5. zv. Doneski k slovenskemu jezikoslovju	.70
Zbrani spisi, trd. vez.	.90

LJUDSKA KNJIŽNICA:

1. in 2. zvez. Znamenje štirih trdo vezana	1.00
2. zv. Darovana. Zgodovinska povest	.50
3. zv. Jernač Zmagovac. — Med plazovi	.50
4. zv. Malo življenje	.65
5. zv. Zadnja kmečka vojska	.75
7. zv. Prihajač	.60
9. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenclj)	.60
10. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenclj)	.60
11. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenclj)	.60
12. zv. Iz dnevnika malega poredneca, trdo vezano	.60
14. zv. Ljubljanske slike. — (Brenclj)	.60
15. zv. Juan Miseria. Povest iz španskega življenja	.60
16. zv. Ne v Ameriko. Po resniških dogodkih	.60

MILČINSKIJEVI SPISI:

Drobiž	.60
Igračke, trd. vez.	1.—
broš.	.80
Mali lord, trd. vezan	.80
Mali ljudje. Vsebuje 9 povesti. Trdo vezano	1.00
Mimo življenja, broširana	.80
Mladih zanikernežov lastni životopis	.75
Mrtvi Gostač	.35
Materina žrtv	.60
Musolino	.40
Mali Klatež	.70
Mesija	.30
Mirko Poštenjakovič	.30
Mož z raztrgano dušo. Drama na morju. (Meško)	1.—
Malenkosti (Ivan Albrecht)	.25
Mladim sroem. Zbirka povesti za slovensko mladino	.25
Notarjev nos, humoreska	.35
Narod ki kima	.40
Naša vas, I. del, 14 povesti	.90
Naša vas, II. del, 9 pov.	.90
Nova Erotika, trd. vez.	.70
Naša leta, trd. vez.	.80
Naša leta, broširano	.60
Na indijskih otokih	.50
Na Preriji	.30
Nihilist	.40
Narodne pripovedke za mladino	.40
Na krvavi poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka	1.50

NARODNA BIBLIOTEKA:

Kranjska čebelica	.90
V gorskem zakotju	.35
Za kruhom	.35
Črtice iz življenja na kmetih	.35
Babica	1.—
Berač	.35
Elizabeta, angleška kraljica	.35
Amerika, povsod dobro, doma najbolje	.35
Boj s prirodo, Treskova Uraka	.35
Emanuel, lovčev sin	.35
Spisje	.35
Beatni dnevnik	.60
Grška Mytologija	1.00
Z ognjem in mečem	3.00
Nekaj iz ruske zgodovine	.35
Božja kazen	.35
Napoleon I.	.75
Obiski. (Cankar). Trdo vezano	1.40
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka	.25
Ogenj tr. v.	1.30
Pesmi v prozi, trd. vez.	.70
Prigodbe čebelice Maje trd. vez.	1.00
Pabirki iz Roža (Albrecht)	.25
Pariski skitar	.35
Pingvinski otok tr. v.	.90
Pod svobodnim zolcom 1. zv.	1.00
Plabanuš Joanes tr. vez.	1.—
Pod krivo jelko. Povest iz časov Rokovnjačev na Kranjskem	.50
Poslednji Mehikaneč	.30
Pravljice H. Majar	.30
Povest o sedmih obešenih	.70
Povesti, Berač s stopnjic pri sv. Roku	.35
Po strani klobuk, trd. vez.	.90
Poligalec	.25

Praprečanova zgodba	.25
Patria, povesti iz irske junške dobe	.30
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu	.25
Ptice selivke, trd. vez.	.75
Pikova dama (Puškin)	.30
Pred nevihto	.35
Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek	.40
2. zvezek	.40
Rablji, trd. vez.	.75
Robinson	.60
Revolucija na Portugalskem	.30
Rinaldo Rinaldini	.50
Slovenski šaljevec	.40
Slovenski Robinson, trd. vezan	.70
Suneški invalid	.35
Skoki širno Indijo	.50
Sanjska knjiga Arabeska	1.50
Sanjska knjiga, nova velika	.90
Sanjska knjiga, mala	.60
Spake, humoreske, trd. vez.	.90
Strahote vojne	.50
Sveta noč, zanimive pripovedke	.30
Strup iz Judeje	.75
Spomini jugoslov. dobrovoljca — 1914—1918	1.—
Stritarjeva Anthologija trd. vez.	.90
Sisto Sesto, povest iz Abrucev	.30
Svitanje (Govekar), vez.	1.20
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman	.80
Sveta Notburga	.35
Sv. Genovefa	.50
Sredozimci, trd. vez.	.60
broš.	.40

SHAKESPEAREVA DELA:

Machbet, trd. vez.	.90
Machbet, broširana	.70
Othelo	.70
Sen kresne noči	.70

SPISI KRISTOFA ŠMIDA:

1. zv. Poznava Boga	.30
7. zv. Jagnje	.30
8. zv. Pirhi	.30
13. zv. Sveti večer	.30
14. zv. Povodenj	.30
17. zv. Brata	.30

SPLOŠNA KNJIŽNICA:

Št. 1. Ivan Albrecht: Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broš.	0.35
Št. 2. Rado Murnik: Na Bledu, izvirna povest 181 str., broš.	.50
Št. 3. Ivan Rozman: Testament, ljudska drama v 4 dej., broš. 105 str.	.35
Št. 4. Ovetko Golar: Poletno klase, izbrane pesmi, 184 str., broš.	.50
Št. 5. Fran Milčinski: Gospod Fridolin Žolna in njegova družina, veselomoder črtica I., 72 str., br.	0.25
Št. 6. Ladislav Novak: Ljubosumnost, veseloigra v cem dejanju, poslovenil Dr. Fr. Bradač, 45 str., broš.	.25
Št. 7. Andersenove pripovedke, Za slovensko mladino priredila Utva, 111 str., broš.	.35
Št. 8. Akt št. 113	.01
Št. 9. Univ. prof. dr. France Weber: Problemi sodobne filozofije, 347 str., broš.	.70
Št. 10. Ivan Albrecht: Andrej Ternouc, religiozna karikatura iz minulosti, 55 str., broš.	.25
Št. 11. Pavel Golis: Peterčkov polednje sanje, božična povest v 4. slikah, 84 str., broš.	.35
Št. 12. Fran Milčinski: Mogočni prstan, narodna pravljica v 4. dej. njih, 91 str., broš.	.30
Št. 13. V. M. Garšin: Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš.	.30
Št. 14. Dr. Karl Engliš: Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., br.	.80
Št. 16. Janko Sarnec: Življenje, pesmi, 112 str., broš.	.45
Št. 17. Prosper Marimee: Verne duše v vica, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str.	.30
Št. 18. Jarosl. Vrobljicki: Oporoka lukovskega grajščaka, veseloigra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 str., broš.	.25
Št. 19. Gerhart Hauptmann: Potopljeni zvon, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broš.	.50
Št. 20. Jul. Zeyer: Gompaci in Komurasaki, japonski roman, iz češtine prevel dr. Fran Bradač, 154 str., broš.	.45
Št. 21. Fridolin Žolna: Dvanajst kratkočasnih zgodbic, II., 73 str., broš.	.25
Št. 23. Sophokles: Antigona, žalna igra, poslov. O. Golar, 60 str., br.	.30
Št. 24. E. L. Bulwer: Poslednji dnevi Pompejev, I. del. 355 str., broš.	.80
Št. 25. Poslednji dnevi Pompeja	.80
Št. 26. L. Andrejev: Črna maska,	.80

Major E. Massar:

Iz življenja glasovite špijonke.

(Nadaljevanje.)

Omenili smo že, da je imela Mata Hari dostop do francoskega znanja in vojnega ministra. Bila je najboljša volnarka med vojno in Nemci se z njeno smrtjo še zdaj ne morejo sprijazniti. — Branijo in zagovarajo jo na vse načine, češ, da je bila nedolžna žrtev francoskega militarizma. — Res ime so Nemci že opetovano izrabili za protifrancosko propagando. Izdelali so celo filme, ki kažejo plesalkino tragedijo. Te filme so pošiljali po vsem svetu in predstavljali plesalko kot veliko patrijotko, dočim je bila v resnici navadna prostiutka brez sra in idealov, brez domovinskega čuta. Posebno v Ameriki so razširili Nemci vest, da jo je francosko sodišče po nedolžnem obsodilo na smrt.

Nemški pisatelj Fischer je izjavil, da je francoska vlada osem dni kolebala in razmišljala, predno je poslala Mata Hari na morišče. Obsodba je bila namreč po njegovem mnenju tako skandalozna, da si vlada ni upala prevzeti moralne odgovornosti.

Neki holandski list je pisal, da plesalki niso dali niti časa niti prilike, da bi se zagovarjala. — Obsojena da je bila brez preiskave in zasliševanja. Pa tudi v francoski javnosti so se čuli protesti proti justifikaciji.

Da so si Franciji sovražni listi izmišljali take gluposti, ni čuda. Pač pa je sramota za francoske kroge, da so se zavzemali za volnko.

Predno se je pričela obravnava, je obtožnica izjavila predsednik vojnega sodišča, da bo govorila v svojo zaščito zelo obširno. Polkovnik je govoril, da je pametnejše odgovarjati samo na njegova vprašanja, da pa ima glede zagovora popolno svobodo.

Naenkrat je dobilo vojno sodišče po pošti anonimno pismo, ki se je glasil:

— Jeli res, da so francoske vojaške oblasti sprejele v svojo službo Margareto Zelle odnosno Mata Hari, ki se je nahajala začetkom vojne daleč od bojišča? Ali je res, da so ji poverile oblasti nevarno misijo pod grožnjo, da bo aretirana, če bi se upirala? Jeli res, da je morala Mata Hari Nemcem priznati, da je v službi francoskega vohunstva? Končno vprašanje, jeli res bila ustreljena zato, ker je pod pritiskom nemškega štaba priznala, da je pošiljala Francozom informacije o nemških vojaških pripravah?

Če je vse to laž, morate dokazati z nepobitnimi dejstvi. Afera se je namreč razvila tako, da lahko spravi Francoze na slab glas. Kazensko nastopanje proti Mati Hari je v nasprotju s francoskim kavalerstvom. Na razpolago imamo mnogo argumentov, ki govorijo za to, da se godi plesalki očitna krivica. Ves svet ve, da je Mata Hari zaslužila mnogo denarja in sicer kot plesalka in kurtizanka, ne pa kot vohunka. Prihranila si je toliko, da je lahko tudi med vojno razkošno živela. Čemu bi tedaj riskirala svoje življenje in se lotila nevarnega posla, s katerim se pečajo samo ljudje, ki nimajo denarja, pa bi radi dobro živeli? Sicer so pa spravili inozemski listi na dan zelo zanimive stvari, ki jih bomo pravočasno izrabili, da prepredimo plesalki pretečo nevarnost.

Kdo ve, odkod je prišlo to pismo? Ali ga je pisala francoska roka? To ni verjetno, razen če se je spoznal tako daleč kak pisatelj z bogato fantazijo, hotel izvesti proces proti vohunki za pustolovski roman.

Bil sem osebno navzoč pri zasliševanju vohunka, zato lahko potrdim, da je Mata Hari priznala, da se je na dan vojne napovedi vozila po Berlinu s policijskim prefektom in da je vohunka okrog navih aerodromov kot usmiljenka, sama so je ponudila našemu generalnemu štabu, ker se je hotela na ta način izogniti aretaciji. To je očitno sredstvo vseh razkrinkanih vohunkov.

Mata Hari ni bila ustreljena za vojno, ampak za izdajo.

to, ker ni hotela več služiti Francozom, ker je Nemcem povedala, da je v naši službi, — marveč zato, ker smo imeli v rokah nepobitne dokaze, da je pošiljala nemškemu štabu informacije o naših vojnih pripravah. Za to uslugo je prejela 30.000 holandskih goldinarjev in 5.000 petet.

Res je tudi, da je sklenil njen zagovornik pri francoskih obdajstih izposlovati zamenjavo Mata Hari z nekim višjim francoskim častnikom, ki so ga Nemci ujeli. Zagovornik mi je opetovano izjavil.

— Morali bi izmenjati Mata Hari z generalom M., ki je padel v nemške roke. To bi bilo za nas zelo ugodno. Nemcem je Mata Hari tako pri sreči, da bi gotovo pristali v to izmenjavo.

Usoda Mata Hari se prav nič ne razlikuje od usode vseh vohunkov. Bila je samo bolj nevarna, ker je bila lepa in inteligentna. Nemci so obsodili na smrt Miss Katzel, ker je nudila pomoč nekaterim zavezniškim ranjenem. Če bi primerjali Mata Hari s to plemenito ženo, bi delali slednji krivico. Mata Hari je bila ustreljena po obsodbi in odklonitvi prošnje za pomilostitev, Miss Katzel je pa ubila neki pruski poročnik, ker odledek nemških vojakov ni hotel streljati nedolžne žene. Nemški vojak, ki se upri svojemu poveljniku, češ, da streei ranjenemu sovržniku ni zločin.

Holandska kraljica se ni hotela zavzeti za Mata Hari, dočim se je zavzel za Miss Hatzel papež, ameriško poslanstvo in španski kralj.

Pa to še ni vse. Nekateri ameriški listi so prekorili meje dostojnosti in fantazije. Nekateri so pisali, da je pomagal pri aretaciji kapetan Dreyfus. Drugi so priobčili senzacionalno vest, da je vstopil zadnji Mata Harin ljubimec po njeni justifikaciji iz obupa v samostah. A Pitole citira članek nekega ameriškega lista, v katerem je opisan dotični oboževalec Mata Hari.

— Izmučeni in bosi menih v nekem samostanu blizu Burusa je bil zadnji ljubček lepe plesalke Mata Hari, ki so jo Francozi ustrelili kot vohunko. Tako dela nesrečnej pokoro za ljubavno razmerje s to demono žensko. Mata Hari ga je imela popolnoma pod svojo oblastjo. Bil je zelo bogat, vsi so se mu klanjali, toda vse svet in vse razkošje ni moglo odtehtati Mata Harine ljubezni. Njeni čari so bili močnejši kakor zlato in dragulji. V pariških in londonskih salonih je bil vedno dobrodošel, spadal je med najmarljivejše predstavnike mlade pariške družbe in vendar je šel v samostan, ker ni mogel preboleti plesalkine smrti.

Kako je postala Mata Hari (ime pomeni v havajskem jeziku "Okorzarje") nemška vohunka? Zelo verjetna je verzija, da se je začel nemški štab zanj zanimati v času, ko je imela ljubavno razmerje z nekim nemškim štabnim častnikom in ko je odpotovala iz Pariza v Berlin, da se seznani s svojim novim poklicem. In ko se je znova pojavila v francoski prestolici kot plesalka, je hotela nastopiti pred pariško publiko, zamaskirani svoje peklenske naklepe, pri katerih so ji pomagali vojaški in civilni funkcionarji.

O njenem življenju in smrti so krožile najrazličnejše verzije. Natančno so celo pravljice in fantastične izmišljotine. Tako je izšla v neki inozemski reviji povest o Mati Hari, v kateri pravi avtor, da bi plesalkina usoda lahko služila za snov najzanimivejšega romana. Odkritje njenega zločina, zagonečni motivi njene justifikacije in legenda o zaroti, ki naj bi rešila plesalko strašne smrti — vse to tvori trilogijo, ki morda nikoli ne bo opisana, ki bi pa pod peresom spretnega romanopisa zatemnila največje pustolovke iz časov lepe Helene.

To je cela melodrama! A kako bi moglo igrati dvajset vojakov komedijo? Če bi hoteli streljati s praznimi naboji, bi morali imeti dovoljenje dveh častnikov, ki sta

PREDSEDNIK COOLIDGE V DRUŽBI ŠOLARJEV

Pred kratkim je obiskala predsednika Coolidge-a skupina šolarjev, ki so dobili prve nagrade za pravilno slovkoanje (spelling). Predsednik se je z njimi prijazno pogovarjal, gospa jih je pa pogostila.

vodila justifikacijo. Kljub temu pa vztraja avtor omenjene povesti pri trditvi, da Mata Hari ni bila ustreljena, marveč da se je ponovila pri njeni justifikaciji znana storija s "Toseo". Avtor pravi:

— Res je doživela Mata Hari isto, kar opisuje avtor "Toseo", samo s to razliko, da nihče ne ve, kdo je plesalko rešil. Samo na ta način si lahko predstavljamo hladnokrvnost, s katero je stopila plesalka na morišče. Njeno močnatost je opisal znani španski pisatelj Blasco Ibanez v zadnjem delu svojega romana "Mare nostrum". In pri tem ni vedel, zakaj je bila plesalka tako hrabra. Bila je pač prepričana, da je ne ustrelje.

Po mojem mnenju so vse te govorice izmišljene. Mata Hari je imela samo eno pot, da se reši, in sicer nasvet, ki ji ga je dal njen zagovornik. Ako bi bila izjavila, da je noseča, bi bila justifikacija preložena. Toda to sredstvo je odločno odklonila, češ da je pod nje no častjo.

Glede bogatega Parižana, ki je vstopil baje po plesalkini smrti v samostan, si sam nisem na jasnem. Mata Hari je mnogim zmešala glave in zato ni izključeno, da je tudi dotični gospod podlegel njenim čarom in postal po njeni smrti menih.

"Zagonetka življenja in smrti Mata Hari" — je naslov knjige španskega pisatelja Gomeza Carrilla, ki nikakor ne kaže znakov kokainista ali morfinista. V času, ko se skuša Evropa otresti posledic vojne, ni samo slučaj, da se peča literatura z eno najslovičnejših žrtev te strašne katastrofe. Carillo ne verjame, da bi bila plesalka vohunka. Kakšna je bila njena skrivnost in zakaj so jo sodili? — Mata Hari — pravi Carrillo — je bila divna ženska, izredno energična, inteligentna in častihlepa. Hotela je biti metresa civilnih in vojaških mogotcev.

Vojna je njeno častihlepost še bolj podžigala. Obvladala je sadizem, ki jo je gнал v naročje odličnih mož ob sovražnih taborov. Moderni sociologi so že ugotovili, da se plameni militarističnega in erotičnega požara pogosto križajo in da imata vojna in prosti-tucija skupne korenine. Carillo pravi, da je bila Mata Hari po nedolžnem obsojena in ustreljena. Če se zamislimo v njegovo hipoteko, moramo priznati, da je bila ta ženska simbol greha samega.

Konec.

Poskušeni samomor.

V Zagrebu je neki policijski stražnik srečal na ulici pekovskega pomočnika Alojzija Povaleja vsega krvavega. Na vprašanje, kaj se mu je pripetilo, je Povalej povedal, da se je nameraval usmrtiti, ker da nima dela, ne sredstev za življenje. Zadal si je štiri zabode z nožem. Stražnik je obupnega delavca oddal v bolnico na zdravljenje.

Račda bi izvedela kje je moj brat ANTON ČUŽ. Pred 13 leti je bival v Aliquippa, Pa. Kdor izmed rojakov kaj ve o njem, naj mi poroča, ali naj se pa sam oglasi svoji sestri: Josephine Čuž iz Podbeč, sedaj Barbo, 15611 Saranac Rd., Cleveland, Ohio. (Sr 1,2,3)

Starokrajaska porota.

IVAN KALAN OPROŠČEN.

Ivan Kalan je bil v službi pri poštini ambulanci ter je sprejemal pošto na dolenskem vlakcu. Na vsaki postaji je sprejemal in oddajal pošto v zapечатih vrečkah. Poštini vagon mora biti vedno dobro zaklenjen, razen poštnege obojbe ne sme nihče vanj. — Ko se je 10. februarja vračal vlak iz Kočevja proti Ljubljani, je Kalan sprejel poštnega denarja preko četrta milijona dinarjev. Ta denar je na dosedaj še nepojasnjen način izginil iz ambulanege vagona, ki je odhajal vlak iz postaje Predolje.

Kakor trdi Kalan, je kakih 500 metrov od postaje skočil na vagon neki, preko 40 let star mož, odprl z roko skozi okno zapah pri vratih in nepričakovano udaril Kalana po glavi ter mu zakričal: — Gde imaš novac? — Kalan je izjavil, da denarja nima, nakar mu je ropar nastavil revolver, povezal roki, nato pa v naglici pobasal v žepu sukneje denarne vrečice v skupnem znesku 258.410 D.

Ropar je nato skočil v vlaka. Kalan je takoj alarmiral vlakospremno obojbe, vlak se je ustavil, alarmirani pa so bili tudi orožniki, ki so preiskali ves vlak, roparja pa je niso našli. Nato so ostrnili Kalana, ki so ga takoj aretirali, obenem so napravili zapisnik ter konstatirali, da so v ambulancem vagonu vse denarne pisma in še ena denarna vrečica. Orožniki so odpeljali Kalana v Ljubljano, kjer ga je zaslišal poštini inšpektor Verč. Ker za roparjem ni bilo sledu, je državno pravdnstvo dvignilo proti Kalanu obtožnico. Kalan je bil ves čas, od usodnega dne do razprave v zaporu.

Kalan je odločno zanikal vsako krivdo ter je podrobno opisal dogodke, ki se je izvršil med njim in roparjem. Pravi, da je bil že 20 let dodeljen poštini ambulanci in da je bil ves čas pošten. Nekoč je našel denarno pismo z 20.000 dinarji vsebine, pa ga je pošteno vrnil.

Nato so bile zaslišane mnogostevilne priče, kakor orožniška narednika Nabergej in Gojsović, člani železniške policije, vlakospremne obojbe, poštini in železniški uradniki, od katerih je uradnik Jenko zatrjeval, da bi se moral ropar izvršiti v času 48 sekund, ko večjemu pa v 4 do 5 minutah, vendar bi se moral ropar izvršiti takoj, ko odide vlak iz Predolj.

Vse priče potrjujejo, da je bil Kalan po izvršenem ropu zelo razburjen in da se je večkrat zapletal v protislovja.

Prečital se je tudi zapisnik kontrolorja Verča, katerega pa je pozneje zagovornik dr. Breje ovrgel kot netočnega.

Razprava je bila tekem dneva dvakrat prekinjena, prvič ob 13. in drugič ob pol 20. uri. Ob 15. uri se je vršil komisijonalni ogled ambulanege vagona s strani sodišča, porotnikov, zagovornika, obtoženca in številnega občinstva. Državno pravdnstvo je navajalo, da se vagon ne da zmagaj odpreti. Ogled je dokazal, da se da vagon odpreti z enim samim pritiskom roke skozi okno na zapah. Kalanu so tudi gverali roke, nakar je

pokazal, kako se je po ropu rešil vezi. Z enim samim sunkom po noževi ostrini so se vrvice prerezale. Ta dokaz je že takoj olajšal in precej potrdil obtoženčev zagovor. Tudi plinska luč, o kateri je obtoženec trdil, da je gorela le na pol, se da v resnici regulirati na poljubno mero.

Ko se je ogled končal, so se porotniki in sodišče vrnili v porotno dvorano. Zaslišane so bile tudi ostale priče. Vlakospremno obojbe trdi, da ni resnična Kalanova izpoved, da je vstopilo po ropu v ambulanci vago. Nato pravi Kalan da obojbe tega neče priznati iz strahu pred disciplinarno preiskavo, ker ne sme vstopiti v ambulanci voz.

Po prečitaniu številnih izjav in po nekaterih interesantnih momentih prerokanja med Kalanom in pričami, stavi senat porotnikom sledeča vprašanja:

— Ali je obtoženi Kalan kriv, da je zagrešil hudodelstvo prilaštive uradnega denarja? ter — Ali je Kalan zakrivil prestopok ker ni prijavil svojega samokresa? Državni pravdnik dr. Lavrenčak je v svojem govoru obširno navajal vse indicije, ki govorijo za to, da se je Kalan polastil tujega denarja.

Dr. Breje je nato v svojem zagovoru pobijal vse indicije, ki jih navajata obtožnica in državni pravdnik. Orožnik Gojsović ni mogel pravilno razumeti Kalanova izpovedi, ker je doma iz Maccedonije. Dosedanje življenje Kalana govori za to, da ni mogel izvršiti tega čina. Na same indicije pa ni dati, kar dokazujejo slučajna zakonec Bratuša pred 25 leti in Polaka v tem tednu, ki so bili po nedolžnem radi indicijev obsojeni na smrt. Mogoče je tudi slučaj da je zločin izvršil dolejški Čaruga — Jeko.

Danes je že tako, da male tatice hitro dobe, one, ki krajejo državi milijone, pa niti na zahtevo narodne skupščine ne primejo, pa čeprav padajo glave. (Pri tem celi dvorana burno aplavdira.)

Porotnikom predlaga, naj dajo Kalanu primerno zadostčenje s tem, da ga soglasno oprostite krivde.

Po resneju predsednika in po posvetovanju porotnikov prečita njihov prvomestnik odgovor ob napeti pozornosti občinstva.

Porotniki so prvo vprašanje glede prilastitve državnega denarja soglasno zanikali. Drugo vprašanje o posesti nedovoljenega orožja so zanikali z 10 glasovi proti dvema. Odgovor porotnikov je sprejela dvorana z burnim odobravanjem.

Senat je nato Kalana oprostil vsake krivde. Po zaključku so se odigrali ginljivi prizori, ko sta se Kalan in njegova žena objela. Občinstvo pa je pričelo vzklikati porotnikom in zagovorniku.

Šestletni sin nehoče umrtil očeta. V Mostarju se je pripetila velika nesreča. Obrtnik Sino Simić je razkazoval svojemu šestletnemu sinu puško. Sin je tja to pemetil s puško na očeta. Strel je počil in oče se je s smrtno rano na tla.

Bivša črnogorska kneginja Natalija v Beogradu.

V Beogradu se mudi kneginja Natalija, žena črnogorskega kneza Mirka, ki je med vojno umrl v internaciji na Dunaju. Natalija je po rodu Srbinja iz rodbine Konstantinovičev. Po smrti črnogorskega kneza se je poročila z baronom Gastonom de Doudet, ki je sedaj prišel z njo v Beograd. Novinarjem je izjavila, da je došla v Beograd v povsem zasebnih zadevah.

Promocija na beograjski univerzi.

Na beograjski univerzi je bilo promoviranih 17 medicincev za doktorje vsega zdravilstva. Koncem tekočega meseca bo promovirana še ena skupina medicincev.

Tri blagajne oplenjene.

Doslej neznani zlikovci so vlomili v Zagrebu v prostore privatnih nameštencev ter oplenili tri blagajne. S pomočjo ključa so otvorili Wertheimovo ključavnico pri vhodu ter iz blagajne in pisalnih miz pobrali gotovino v znesku 10 tisoč dinarjev. Vložne knjizice so pustili nedotaknjene. Domneva se, da so tatvino izvršile osebe, katerim so bili prostori in razmere dobro znane.

Mehiški uradnik

ustreljen.

MEXICO CITY, Mehika, 2. jul. Tekom nekega političnega prepira v mestu Lagos je bil ustreljen župan Susana Casetameda. Storitca še niso dobili.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujete v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

NAZIRANJE KITAJCEV

Na Kitajskem se vidi mesta in trge obdane z obzidjem, ki je pred davnimi leti služilo kot obrana. Na tej sliki vidite nekaj takim obzidjem; take slike so na Kitajskem zelo v navadi, ker predstavljajo idejo Kitajcev, ka-

ko se bori proti bolezni. Želodčne neprijetke so ravno tako nevarne kot tiger; zato je ta slika v ta namen zelo prikladna. Ako se hočete proti želodčnim boleznim uspešno boriti, uživajte Trinerjevo Grenko Viso! Isto izčisti želodec, odstrani iz črevesja slabe snovi, kjer se razvijajo kili raznih bolezni, tako to vino utrjuje tudi ves vaš telesni sistem. "Pittsburgh, 26. maja, 1925. Trinerjevo Grenko Viso je v resnici izboljšilo. Za neprebavo in napenjanje ne dobite boljšega zdravila. Mrs. Anahia Nadler". Ako tega zdravila ne dobite v bližnji lekarni, pišite na: Joseph Triner Co. Chicago, Ill. (Adv.)

Nov graditelj moči in živcev.

Čudovito je, kako hitro to novo zdravilo povrne slabotnim, nervoznim in pobitim ljudem njih zdravje isto jako hitro učinkuje.

Kri mora imeti železo in žveplo. Nuga-Tone daje železo krvi in žveplo živcem. Torej živajo in zdravijo graditelj krvi in živcev, in nudijo hitro odpravo v par dneh. Naši čitatelji bodo našli Nuga-Tone, da ni škodljivo, ampak prejetno in učinkovito zdravilo, ki ponovi moč, ustvarja apetit in hitro odpravi živce, kri in telo, daje polvilja-ko spalne, stimulira obliki in jetra in regulira žlezoce in čreva.

Izdelovalci Nuga-Tone vedo tako dobro kaj je ista stvar storiti za vas v takih slučajih, da prišljijo vse lekar-narje, da za njo jamčijo in vam povr-nijo denar, če niste zadovoljni. Ogledite si jamstvo na vsakem paketu. Priporo-čena, jamčena in napredaj v vseh le-karnah. —Adv't.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA

"GLAS NARODA", NAJVEČJI

SLOVENSKEGA DNEVNIK V ZDR.

DRŽAVAH

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrtega srea naznanjamo vsem sorodnikom, znanec in prijateljem prežalostno vest, da je dne 24. junija zavedno v Gospodu zaspala v 78. letu svoje starosti preljuba nam mati in stara mati —

MARIJA KRANČZ

Pogreb pokojnice se je vršil dne 26. junija ob veliki ude-ležbi sorodnikov in prijateljev.

Na tem mestu se vsem najpristrčneje zahvaljujemo za njih prisotnost in tolažbo v teh težkih urah. Najlepši se zahvalimo družini Mr. and Mrs. Adameh in družini Pavlič za skrb in postrežbo v boleznih. Prelepa hvala tudi vsem ostali-m, ki so ji pomagali tekmo boleznih, posebno pa Anni Gluma-ritz, družinam Smith in Karlic. Hvala tudi vsem daroval-cem vencev in cvetlic, posebno pa družini Joe Hiti in Mrs. Laurence, družinam Kaluža, Wallant, Skul, in Smekol. Še enkrat priskrba hvala vsem skupaj. Tebi pa draga mati želimo mir in pokoj.

Zalujoči: FRANK in CECILIA KRANČZ, CAROLINE in CECILIA, vnukinja, Detroit, Michigan. ANDREW, vnuk.

DRUGO SKUPNO POTOVANJE V ITALIJO in JUGOSLAVIJO preko TRSTA

s parnikom PRESIDENTE WILSON

dne 6. JULIJA, 1926.

Parnik je bil popolnoma prenovljen in je sedaj kurjen z oljem ter ima 4 razrede: PRVI, DRUGI, POSEBNI in TRETJI RAZRED. VOZNI list III. razreda stane do Trsta \$95.00, za tja in nazaj pa \$162.00. Vozni list za takozvani "POSEBNI" razred stane do Trsta \$120.00, za tja in nazaj pa \$214.00. Vozni list za II. razred stane do Trsta \$135.00, za tja in nazaj pa \$243.00. Vojni davek \$5.00 je priložen pri vseh cenah. Otroci so v III. razredu do 1. leta prosti, od 1. do 5. let plačajo četrtino; od 5. do 10. leta plačajo polovico.

Potnike bo spremljal naš uradnik skozi do Ljubljane, razli na prtljago in gledal, da bodo potniki brezskrbno in zadovoljno potovali. Kdor je namenjen potovati, naj se čimprej pripravi ter píše na pojanila na:

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York

Po široki cesti življenja

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

58

(Nadaljevanje.)

Sedem in dvajseto poglavje.

— Prsim te, Hilda, — je rekla Georgina nestrpno svoji hčerki. — ne delaj tako kislega obraza. Kaj pa ti manjka pravzaprav? Od kar je bil odprt testament strica Lorenca, so se ti povesila usta za skoro cel centimeter. Le ne misli, da lepo izgledaš. Kaj za vruga te more žaliti, če si postala naenkrat bogata dedinja?

— Jaz nisem in tudi nočem biti, mama. Niti belica se ne dotaknem od vsega denarja, katerega je osvetelečnost Lorenca odtegnila njegovi ženi. Papa misli prav tako kot jaz.

— No, tvoj papa misli o tem že čisto drugače ter domneva, da boš tudi ti kmalu postala drugačnih misli.

— Nikdar mama.

— Potem je dvakrat dobro, da te nikdo ne vpraša. Ali bi mogel vrjeti človek, — je nadaljevala Georgina, — da se dela uboga deklica kot si ti, kot da jo je zadelo s to dedščino največja nesreča? Ne pusti, dete, da bi se ti ljudje smejali. Od idealnih nazorov ne more biti nikdo sit. In sedaj zahtevam o tebe, da pokažeš našim gostom danes zvečer prijazen obraz in da se ljubenljivo obnašaš, ah me čuješ?

... Odlutela je, že vsa opravičena, skozi vse sobe, da pogleda, če je vse, v redu. Hilda pa je stopila k oknu ter zrla brez misli na cesto. Z nikomur ni mogla govoriti o tem, da je ta dedščina težila njeno dušo kot mora.

Včasih je imela še senco upanja, ko je mislila na dr. Šrata, a bila je resnica, da je ta denar vgradil med obema steno, katero bi zdravnik nikdar ne skušal prodreti. On, ki se ni brigal za denar in posvetno blago, se bo še dosti manj brigal za deklico z milijonom dote. To se je zdelo njej sami tako absolutno nemogoče, da se je skušala ona z britkim občutkom odpovedati svoji ljubezni. In ravno ker je občutila, na sebi sami moč in silo tega občutka, ni dovolila niti za trenutek, da se ne brigata Vera in Ter Velps za pretečo izgubo in da ju ne more ločiti nobena klavzura v testamentu.

Georgina je povabila Vero za danes zvečer. Razmišljala je dolgo o njej in pri tem jo je navdala misel, da bi postala bogata, bogata kot Vera, ko bi lahko kot ona sama črpala iz polnega, ne da bi se brigala za neporavnane račune. Če bi Hilda podedovala celo premoženje, bi seveda Emil upravljal njeno premoženje, in to bi seveda zadostovalo.

Služabnik ji je prinesel pismo. Ter Velps je odpovedal. Opravičil se je na splošno, da je slabe volje. Georgina je postala pozorna, a ni slutila, da je to dogovorjena stvar med Vero in Ter Velpsom. Ter Velps je namreč prosil Vero, naj nastopi privrkat sama, brez njega, v družbi.

— Ne bodo ti prizanesli s svojo radovednostjo, draga moja, — je rekel ter ji nežno poljubil roko. — Boljše je, da se jim postaviš po robu sama, kajti jaz bi se lahko pozabil in ker nama nalaga ta nesrečni testament nove obveznosti, nočem imeti nobenega opravičila s celim svetom.

V prvih minutah bivanja v hiši Herskot je čutila Vera, da so bile uljudnosti hladnejše in krajše kot ponovdi, da so bili pogledi moških daljši in bolj motreči. Zdelo se ji je kot da je obsojena na ponižanja in vesela je bila, da ni prišel Henrik.

Gostje so bili skoro že polnoštevilno zbrani in gospa Konrid je stala poleg Hilde, s katero se je precej raztreseno pogovarjala. Tedaj pa je odprl služabnik še enkrat vrata.

— Mr. in Mrs. Brandes, — ameriški poslanik, — Miss Bridge. Vera se je hitro obrnila, kot da jo je zadela kap in njeni ustnici sta se stresli. Res! Tam je stala Miss Juana ter se ozirala radovedno po dvorani. Njen prvi nagib je bil skriti se, stopiti za Hildo, a tega se je takoj scamovala ter obstala nepremično na mestu in imela je občutek, da visi nad njeno glavo ostro nabrušen meč. Mučna bolest jo je prevzela ob misli, da je tukaj dosti bolj brez moči napram držnim približevalnim poskusom te deklice kot pa v Benetkah. Njene oči so iskale izizvalno interesantni obraz Juane in pogleda obeh sta se srečala. Takoj se je Amerikanka odločila od skupine dam, sredi katere je stala ter stopila proti Veri.

— Ah, Mrs. Ter Velps! — je rekla glasno in razločno. — Zelo me veseli srečati takoj izpočetka znan mi obraz. Kje je vaš šarmantni gospod soprog?

Smrtna tišina je zavladala naokrog in šuštele niso niti pahljice dam. Vse je izgledalo kot mrtvo, le ušesa vseh so bila napeta in oči na šivoku odprte.

Juana je stala tam, z otroškim smehljajem krog ustnic, ne da bi se navidez zavedala dejstva, da je ravno kar umorila čast ženske. Prožila je Veri roko.

— Najin majhni spor v Benetkah je gotovo že pozabljen, kaj ne? Saj veste, da sem pogosto kot veliko dete.

Vera pa ni prišla njene roke, kajti le ona sama je videla, da beži v globini svojih oči Miss Bridge nekaj povsem drugega kot so izražale njene prijazne besede. Razventega pa se je približala tudi Georgina ter se postavila poleg Vere.

— Motite se glede osebe, Miss Bridge, — je rekla vznemirjeno. — To je moja sestrčina, gospa Konrid, katero vam s tem predstavljam, ne pa gospa Ter Velps, vsaj za enkrat ne. Vi govorite o Benetkah. Ta nespornost je treba poznati.

Se nikdar v svojem življenju ni imela gospa Herskot boljše prilike, da pokaže svojo svetovno spretnost kot v tem trenutku, a še nikdar ni bila naloga tako težka kot sedaj. Ne radi tega, ker se je tresla za Vero, kajti slednja je ni nič brigala. Skoro uničil pa jo je škandal, katerega je doživela s tem njeno hišo. Bila je seveda odločno za to, da se Vera zopet poroči, stvar je bila v najboljšem trenutku, a zakaj ta blamaža v javnosti! Razločno je čitala v vseh nevernih obrazih ter vedela natančno, da se je slehna postavila na stran Miss Bridge in da je z veseljem potisnila Vero v blato.

Juana pa se je še vedno prijazno smehljala ter zrla mirno v obraz razburjene Georgine.

— Prosim vas, nikake pomote. Stanovali smo skupaj v Benetkah v istem penzionatu in Mrs. Ter Velps me nikdar ni mogla trpeti, kar mi je zelo žal. — Kje pa je Mr. Ter Velps? Ta me mogoče ni še popolnoma pozabil.

Ozrla se je proti skupini gospodov, a iskala je zaman.

Mesto tega pa je stopila žena poslanika k svoji varovanki, ji zašepetala par besed ter jo potegnila s seboj. Istočasno pa se je tudi prišel pogovor med ostalimi damami.

— Nezanesljivo, — je rekla ekselencia Murdok proti Georgini. — Jaz sem gotovo tolerantna, ter nisem nikdar v svojem življenju

IZ ŠPORTNEGA SVETA

Na sliki vidite prizor iz rokoborbe med Joe Stecherjem, svetovnim šampionom, in Jimom Laidlom. Zmagal je Stecher (ki je rodem Čeh).

vrgla na nikoogar prvega kamena. Tak javni škandal, — oprostite mi, — človeku ne preostaja drugega kot odstraniti se.

— Ekselencia, vsa sem iz sebe, — je rekla Georgina in solze jeze so se prikazale v njenih očeh.

(Dalje prihodnjič.)

Arkadij Averčenko:

Bela vrana.

Pečal se je s kristalografijo. — Niti pred njim, niti po njegovi smrti nisem videl živega človeka, ki bi se pečal s kristalografijo. — Zato vam ne morem povedati, je li bila kakšna notranja zveza med njegovim značajem in kristalografijo, ali pa njegov značaj ni bil pod vplivom poklica, ki si ga je izbral.

Bil je čokat mladenič plavih las, rdečih, lepo napetih ustnic in tako jasnih, prozornih oči, da je spravi njegov pogled človeka b zadrege. Bilo je, kakor da gledaš skozi ključavnico v tuje stanovanje, kjer se vrše vse življenjske emocije pri polni razsvetljavi.

Lahko ste ga vprašali o vsem, skrivnosti ni imel, pa tudi madežev ni poznalo njegovo življenje, madežev, ki krase vse človeštvo kakor leopardova koža.

Zdi se mi, da je bil tepec in zato sva se tudi prav po neumnem seznanila. Nekega večera sem sedel v svoji sobi (v stanovanju je bilo več sob, ki jih je oddajal lakomni najemnik v podnajem), sedel sem mirno in delal, — kar začenjem za steno korake, kriki, jok in stok.

Mislil sem, da se godi v sosedni sobi nekaj groznega. Srce mi je zadržalo, planil sem pokone, skočil iz sobe in odprl sosedna vrata na stežaj.

Sredi sobe je stal čokat mladenič, zavrt v rdečo odejo. Na glavi je imel blazinicco, tepal je z nogami, tulil in poskakoval tako, da sem mislil, da nori.

Ko so se odprla vrata, se je ozrl in me tajnstveno pozoril:

— Ostanite na pragu. Ono me je vajeno, vas bi se pa morda ustrašilo. Ono je vso pot plakalo, zdaj se je pa pomirilo.

In pripomnil je samozvestno:

— Pomirilo se je zato, ker sem našel zanesljivo sredstvo za razvedrilo.

— Kdo pa je to "ono"? — sem vprašal prestrašeno.

— Ono dete. Našel sem ga na cesti in prinesel domov.

In res, na divanu je ležalo med blazinicami majheno bitje in ogledovalo svojega dobrotnika z izbuljenimi očmi.

— Kaj ste znoreli? Kje ste ga pa našli? Zakaj nazivajte navadno človeško dete "ono"?

— Saj se ne vem, kaj je, detek ali deklica. Našel sem ga tu v stranski ulici, kjer ni žive duše. Tulil je, kakor da ga dero. Pa sem ga pobral.

— Pa bi ga vsaj odnesli na policijsko stražnico.

— Ta je pa dober! Mar je koga ubilo, kati? Prekrasno dete! Se vam ne zdi?

Pogledal me je z očmi ljubečega očeta.

Tisti hip je dete odprlo usta in na vso moč zatulilo.

Njegov pokrovitelj je začel zopet poskakovati in plesati, mahal je z odejo in se avijal, da ga je bilo veselje gledati. Naposled je ves utrujen obstal in vprašal:

— Kaj se vam ne zdi, da je lažno? Kaj neki jedo "taki"?

— Taki-le, pravite? Mislim, da obstoja ves njihov jedilni list iz materinega mleka.

— Hm, pasja dlaka, kje pa naj dobim to mleko?

Začuden vsa se spoređevala, toda najino razmišljanje je tisti hip prekinilo trkanje na vrata.

Vstopila je prekrasna deklica. Ozrla se je mimogrede name in vprašala:

— Aljoša, prinesla sem vam skripto predavanj profes. ... Kaj pa je to?

— Dete, otročiček. Na cesti sem ga našel. Milo dete, kajne? Deklica se je takoj zavzela za najdenčka. Poljubila ga je, popravila plenice in se ozrla vprašujoče na Aljošo.

— Zakaj pa kriči? — je vprašala strogo.

— Ne vem, zakaj. Saj mu nisem storil nič žalega. Najžj je lačno.

— Zakaj pa ničesar ne ukreneš?

— Kaj pa naj ukrenem? Ta-le gospod, ki se menda spozna na take reči, mi je svetoval, naj ga podojim. Gotovo se strinjate z menoj, da ga midva z gospodom ne moreva.

Tisti hip je opazil mlade, komaj razevele dekliške prsi in oči so se mu zasvetile:

— Čujte, Nataša. ... Ali bi ne mogli vi ... podojiti? A?

— Kaj hočete reči? — je vprašala deklica začudeno.

— Ali bi ga ne mogli vi ... podojiti? Midva bi pa stopila ta čas v sosedno sobo. Saj ne bova gledala.

Nataša je zardela do ušes in odgovorila srdito:

— Čujte. ... Vsaka šala ima svoje meje! Nisem pričakovala od vas.

— Ne razumem, kaj je tu žaljivega, — se je zapudil Aljoša.

— Detetu so potrebne ženske prsi, pa sem mislil.

— Vi ste tepec ali pa nesramnež! — je dejala deklica in se komaj premagovala, da ni zaplakala. Stopila je k steni in se obnila v kot.

— Zakaj me pa zmerja? — je vprašal Aljoša začudeno. — Vi ste izkušen mož. Povejte mi torej, kaj je hudega, če deklica podoji.

Skočil sem v drugi kot in si zatislil z robcem usta. Nato sem ga poklical.

— Pojdite sem! Povejte no, za boga, koliko ste stari?

— Dvaindvajset let, in kaj potem?

S čim se pečate?

— S kristalografijo.

— In mislite, da lahko ta deklica podoji otročička?

— Zakaj pa ne? Mar se ji zdi škoda mleka, ka-li?

Od smeha so se mi ramena tako tresla, da bi utegnila biti mlada dvojica užaljena. Zato sem zamahnil z roko, planil nazaj v svojo sobo, padel na posteljo in se zaril z glavo v blazino, da bi se smeh ne razlegal po vsej hiši.

Iz sosedne sobe se je slišal prepir. Potem je vse utihnilo, vrata so se zaprla in na hodniku so se slišali koraki dveh parov nog.

Najbrž je nesel sosed s pomočjo deklice svoj zaklad kam drugam v zanesljivejše roke.

Drugič sem videl Aljošo čez dva tedna.

Prišel je k meni zelo potr in zamišljen.

— Prihajam k vam po nasvet.

— Kaj se je pa zgodilo? — sem ga vprašal navidez resno.

— Da, povejte, kaj bi storili, če bi vas poljubila tuja dama?

— Lepa? — sem vprašal cinično.

— Lepa je res, vendar se mi pa zdi, da to ne igra nobene vloge.

— Seveda je to malenkost, — sem pritrdil. — Vendar pa igra v takih slučajih malenkost včasih glavno vlogo.

— Nu, da! V mojem slučaju je pa glavno najstrašnejše. Ona je namreč omožena.

Od presenečenja sem kar poskočil.

— Torej sta se poljubila, mož je pa videl?

— Ne! Prvič se nisva "midva poljubljala", temveč me je ona poljubila. Drugič pa mož prav ničesar ne ve.

— Kaj vas torej vznemirja?

— Vidite, stvar je taka-le: To je v mojem življenju prvi slučaj. In zdaj sam ne vem, kaj bi počel. Poročiti je ne morem. Pozvati moža na dvoboj — zakaj? Kaj je on zakrivil? Ah! To se mi je pripetilo prvič v življenju. Neprijetno je in zapleteno. Sicer pa — če je omožena, čemu poljublja druge?

— Aljoša!

— Nu?

— S čim ste se pečali vse v življenju?

— Saj sem vam že povedal: — s kristalografijo.

— Čujte prijateljski nasvet: — lotite se vsaj botanike, če že česa drugega ne. Tudi botanika razširi za silo vaše obzorje. Tako pa — saj veste — kristalografija.

— Vi se smejete, meni je pa ta storija tako neprijetna, tako neprijetna.

— Hm. ... Kaj pa Nataša? Ali sta se pobotala?

— Da, — je zamrmral in zardel.

— Vse mi je pojasnila in spoznal sem, kakšen tepec sem bil.

— Aljoška mili! — sem vzkliknil, — ali vas smem poljubiti?

— Sramežljivo se je nasmehnil in odgovoril:

— Vam — je dovoljeno.

Najbrž se je spomnil pri tem podjetne dame.

Poljubil sem ga in potolažil, kakor sem pač vedel in znal. Nato sem ga v božjem miru odslavil.

Čez nekaj dni je zopet stopil v mojo sobo. Pogledal je v kot in vprašal:

— Povejte mi, kako vpliva na vas akacija?

Bil sem že vaje tajinstvenih vijug njegove neomadeževane duše in zato sem mirno odgovoril:

— Rad imam akacijo. Ta rastlina vpliva name blagodejno.

— Če bi ne bilo akacije, bi bilo vse dobro, — je zamrmral Aljoša in povesil oči.

— Kaj se je pa zgodilo?

— Sedela sva v parku na klopi in in kramljala. Pravil sem ji, kakšna je razlika med stalaktitom in stalagmitom — kar naenkrat sem jo pa — poljubil.

— Aljoša, saj ni mogoče, vi pa poljubili? Koga pa?

— Njo. Natašo.

— Kdaj bo pa poroka? — sem vprašal ironično.

— Čez en mesec. Kako ste pa uganili? Ona me — ljubi!

— Kaj poveste! Ali pomnite, že zadnjič sem vam dejal, da je botanika vendar le vredna več kot vsa kristalografija. O zoologiji in fiziologiji pa sploh ne govorim. Da, dragec moj, zdaj boš spoznal, kaj je življenje. Spoznal boš, kako in zakaj ženske poljubljajo.

Na lastni deci se boš naučil. Lako je treba otročičke dojeti in pozneje boš morda tudi spoznal, zakaj ne poljubljajo žene samo svojih mož, temveč tudi druge mlade moške. Mir prahu tvojemu, bela vrana!

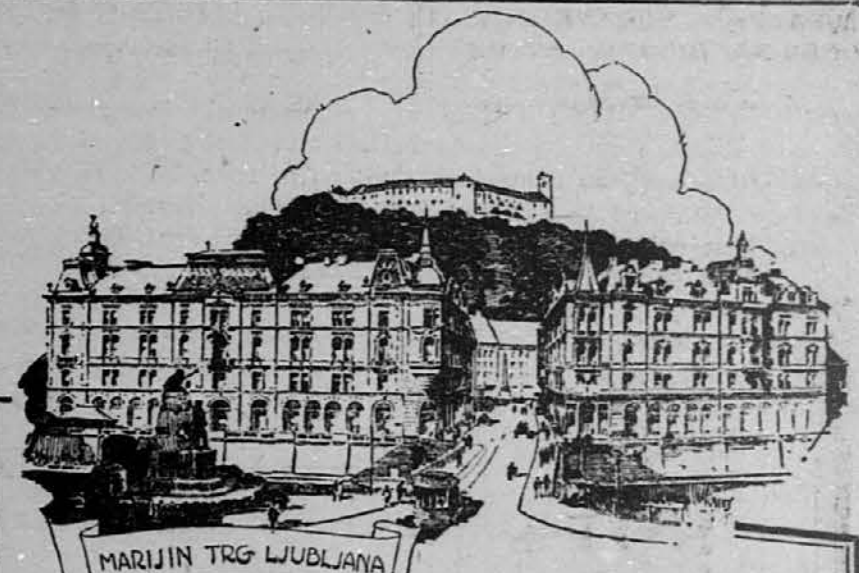
POZOR ROJAKI!

Prosti ponk glede državljanstva in priseljavanja je vsak četrtek in petek med 1. uro popoldne in 10. uro zvečer v ljudski šoli št. 62 Hester & Essex Street, New York City.

Vprašajte za zastopnika Legije za Ameriško Državljanstvo.

Kretanje parnikov - Shipping News

6. Julija:	PRESIDENTE WILSON, TRST. — SKUPNI IZLET.; Columbus, Cherbourg, Bremen.	21. Julija:	Mauretania, Cherbourg.
7. Julija:	Aquitania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.	22. Julija:	Hamburg, Cherbourg, Hamburg.
8. Julija:	Olympic, Cherbourg; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.	24. Julija:	Paris, Havre; Homeric, Cherbourg; Belgenland, Cherbourg, Antwerp; Muenchen, Cherbourg, Bremen.
10. Julija:	Cleveland, Cherbourg, Hamburg. York, Bremen.	27. Julija:	Resolute, Cherbourg, Hamburg.
13. Julija:	Relance, Cherbourg, Hamburg.	28. Julija:	Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
14. Julija:	Berengaria, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.	29. Julija:	Westphalia, Hamburg.
17. Julija:	Majestic, Cherbourg; France, Havre; Pennland, Cherbourg, Antwerp.	31. Julija:	Zeeland, Cherbourg, Antwerp; Bremen, Bremen.

CUNARD CRTA OBJAVLJA SVOJ VELIKI IZLET

V JUGOSLAVIJO

preko Cherbourga s parnikom

BERENGARIA

ODPLUJE IZ NEW YORKA

V SREDO, 22. SEPTEMBRA

pod osebnim vodstvom g. Vukoviča, člana našega newyorškega urada, ki je poplno izvežban v evropskem potovanju.

JUGOSLAVIJA VAS BO PRI-SRČNO POZDRAVILA!

Vsi oni, ki nameravajo obiskati JUGOSLAVIJO to poletje ali jesen, najbolje store, če se pridružijo tej skupini izletnikov ter potujejo na BERENGARII in se iznebe vseh skrbi.

Za nadaljne podrobnosti se obrnite na svoje agente ali pišite na:

CUNARD LINE

25 Broadway, New York, N. Y.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1926

Cena 50c s poštnino vred.

s naročilom pošljite enameke ali money order na:

"Glas Naroda" 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda".

V IN IZ JUGOSLAVIJE PREKO HAMBURGA RESOLUTE, RELANCE ALBERT BALLIN DEUTSCHLAND HAMBURG Naši parniki na tri vijake CLEVELAND, WESTPHALIA THURINGIA EVROPSKA FOTOGRAFIJA POD OSEBNIM VODSTVOM

\$198.—

Iz NEW YORKA do LJUBLJANE in NAZAJ v modernem 3. razredu. (Vojni davek posebej.)

TEDENSKA ODPLUTA Za povratna dovoljenja in druge informacije se obrnite na lokalnega agenta ali na United American Lines (Harriman Line) Joint Service with Hamburg American Line 35-39 Broadway, New York.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.